

Қазақстан Іскерлік белсенділік индексі

Сәуір 2020 жыл

Мазмұны

Іріктеме туралы ақпарат

Бірлестірілген Іскерлік белсенділік индексі
экономика бойынша

Секторлар бойынша Іскерлік белсенділік
индексі

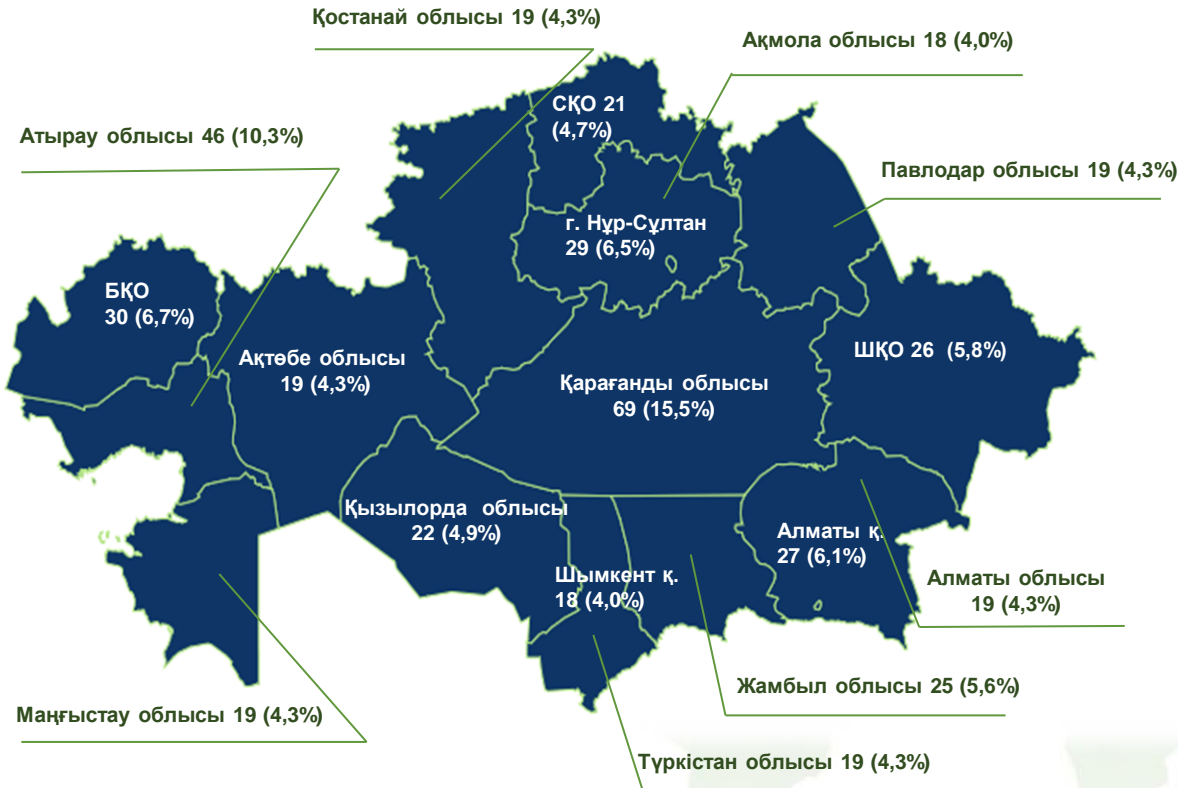
Басқа мемлекеттердің PMI индексі

Бизнес-ахуал индексі

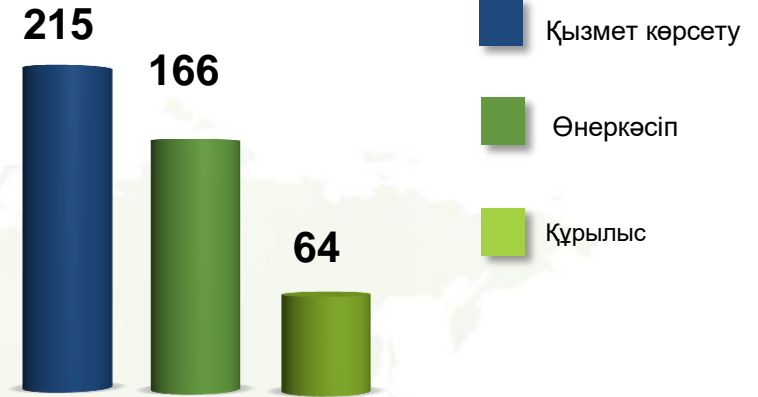

Іріктеме туралы ақпарат

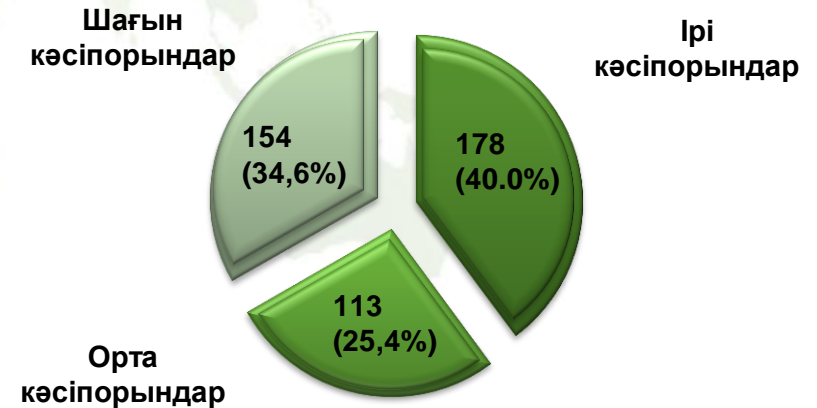
2020 жылғы сәуірдағы респонденттердің саны – **445 кәсіпорын**.

Респондент-кәсіпорындардың салалық құрамы

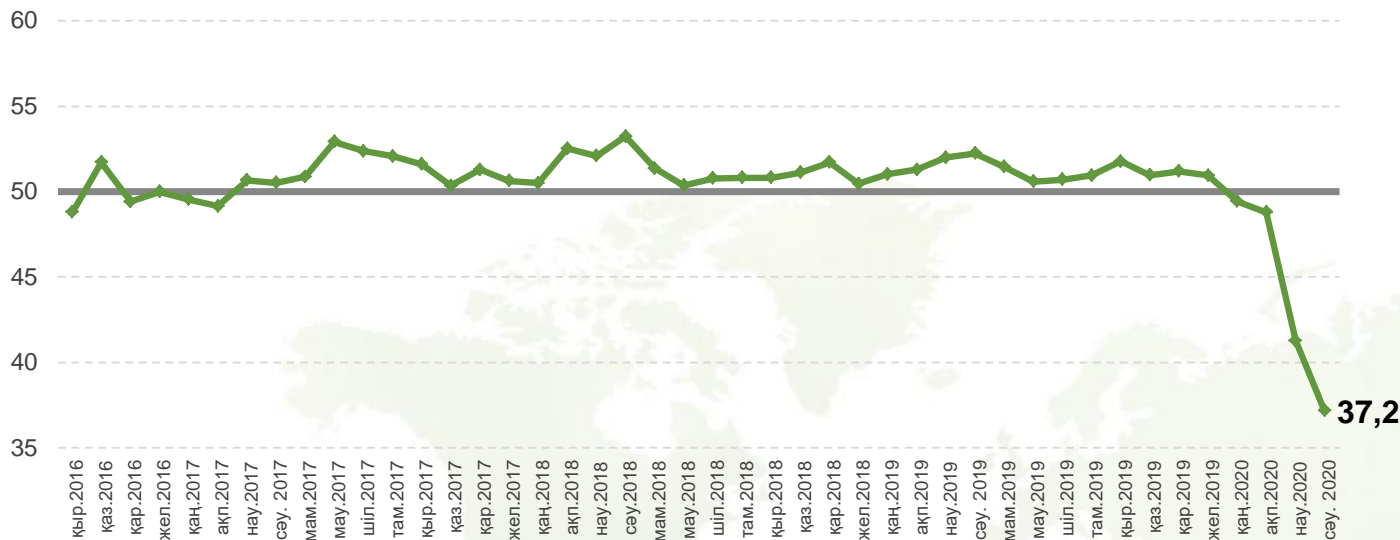

Респондент - кәсіпорындардың өлшемдік құрамы

- Іскерлік белсенділік индексі кәсіпорындардың экономикалық көрсеткіштеріндегі нақты өзгерістер мен олардың бола-шақтағы өзгерістеріне қатысты сұрақтарға жауаптардың жиынтығын қамтитын құрама индексі.
- Қазақстан Ұлттық Банкі ай сайын нақты сектор мониторингіне қатысатын кәсіпорындарға сауалнама жүргізеді

Экономика бойынша іскерлік белсенділік индексі (ІБИ)

2020 жылдың сәуір айында экономикадағы ІБИ нақты секторындағы экономикалық белсенділіктің айтарлықтай төмендеуін көрсетті (ІБИ - 37,2).

Көрсеткіштің төмендеуі экономиканың барлық секторларында орын алды, ең төмен көрсеткіш қызмет көрсету саласында белгіленді.

2020 жылдың сәуір айында іскерлік белсенділік индексі қызмет көрсету саласында - 34,8, құрылыста - 36,5, өнеркәсіпте - 42,1 дейін төмендеді.

* Көрсеткіш 50-ден жоғары болса оң өзгерісті, төмен болса кері өзгерісті білдіреді. Сонымен бірге индекстің мәні 50-ден қаншалықты жоғары (төмен) болса, көрсеткіштің өсу (құлдырау) қарқыны соншалықты жоғары (төмен), 50-ге тең деңгейі өзгерістің жоқ екендігін көрсетеді.

Экономика бойынша бірлестірілген іскерлік белсенділік индексі – келесі үш сектордың ЖІӨ-дегі жалпы қосылған құн үлесі бойынша салмақтанған мәні

Қызмет көрсету секторы бойынша ІБИ

34,8

Құрылыс секторы бойынша ІБИ

36,5

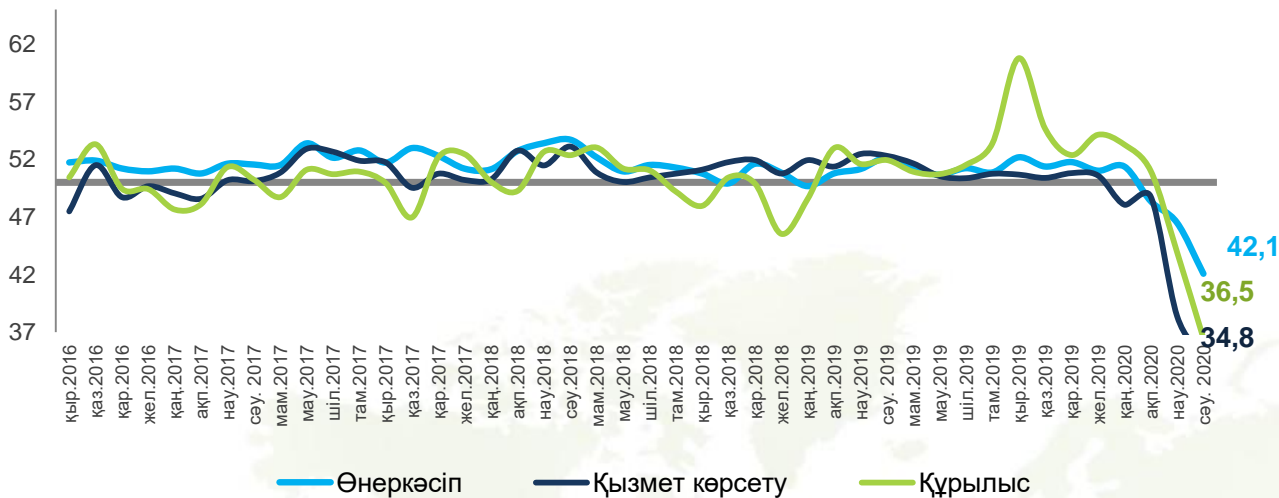

Өнеркәсіп секторы бойынша ІБИ

42,1

Экономика бойынша ІБИ = 37,2

Секторлар бойынша іскерлік белсенділік индексі (ІБИ)

* Көрсеткіш 50-ден жоғары болса оң өзгерісті, төмен болса кері өзгерісті білдіреді. Сонымен бірге индекстің мәні 50-ден қаншалықты жоғары (төмен) болса, көрсеткіштің өсу (құлдырау) қарқыны соншалықты жоғары (төмен), 50-ге тең деңгейі өзгерістің жоқ екендігін көрсетеді.

Іскерлік белсенділік индексі 2020 жылғы сәуірде ең көп төмендеуі **қызмет көрсету** саласында байқалды, бұл индекстің барлық компоненттерінің нашарлауына байланысты болды.

Құрылыс саласында да индекстің барлық компоненттерінің нашарлауы алдыңғы аймен салыстырғанда іскерлік белсенділіктің айтарлықтай төмендеуіне әкелді.

Өнеркәсіпте іскерлік белсенділіктің төмендеуі жұмыспен қамту деңгейінің, жаңа өнімдер мен жаңа тапсырыстар санының төмендеуімен байланысты болды.

Секторлар бойынша Іскерлік белсенділік кәсіпорындардың келесі көрсеткіштерінің өзгерістерінің жиынтығы ретінде есептеледі

Өнеркәсіп секторы бойынша ІБИ

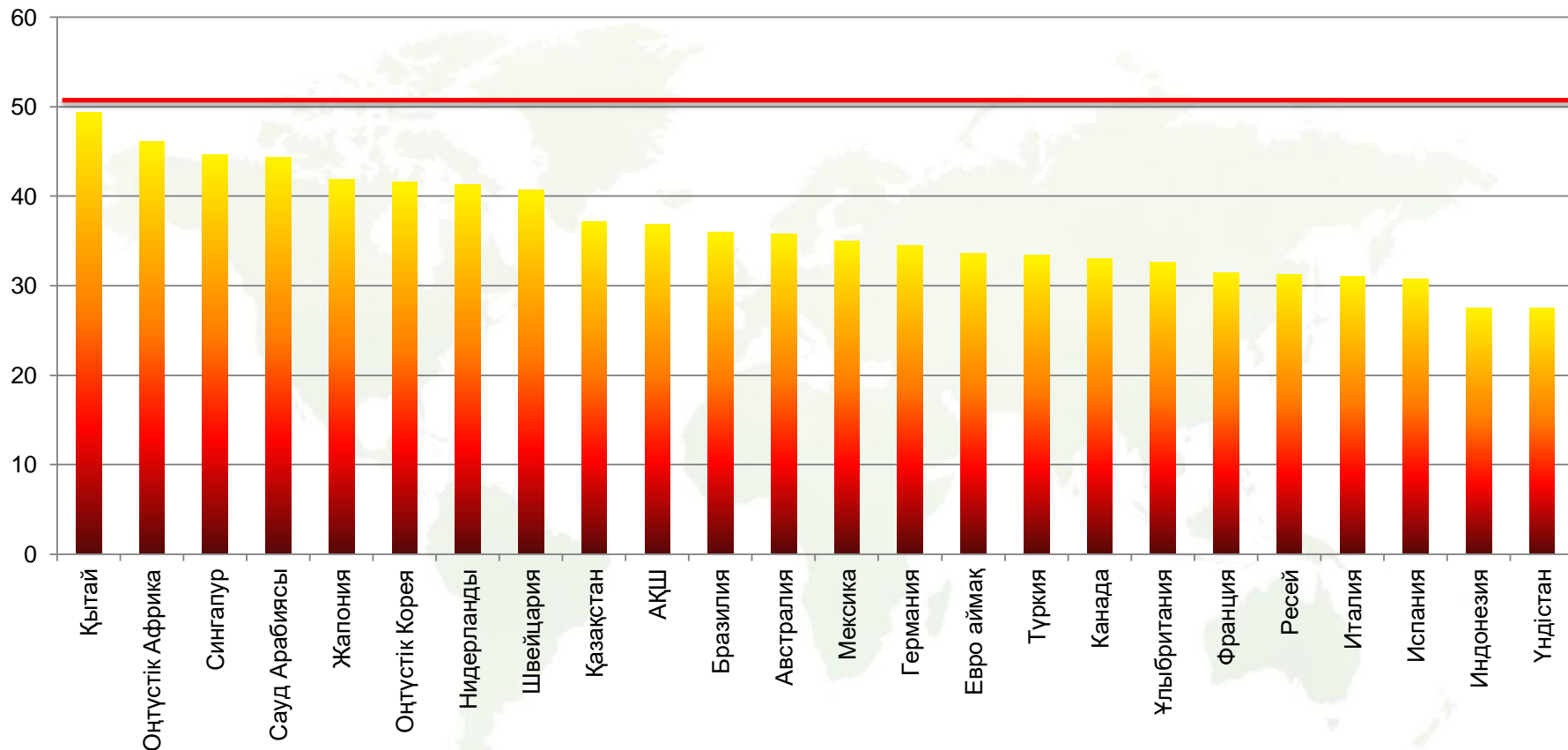
- Тауарлық-материалдық қорлар
- Жаңа өнім
- Жеткізу мерзімі
- Жұмыспен қамту деңгейі
- Жаңа тапсырыстар
- Іскерлік белсенділік

Құрылыс секторындағы ІБИ

Қызмет көрсету секторындағы ІБИ

Басқа мемлекеттердің PMI индексі

өндіріс саласы бойынша

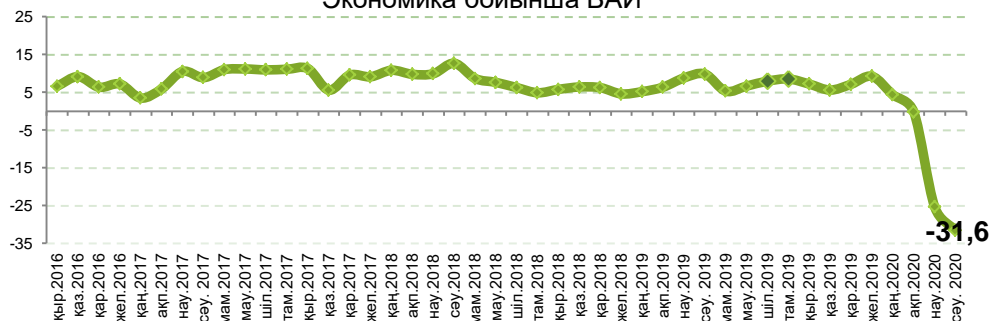

дереккөз: G20 елдер шеңберіндегі өнеркәсіп саласындағы PMI

<https://tradingeconomics.com/forecast/manufacturing-pmi?continent=g20>, Қазақстан бойынша ІБИ

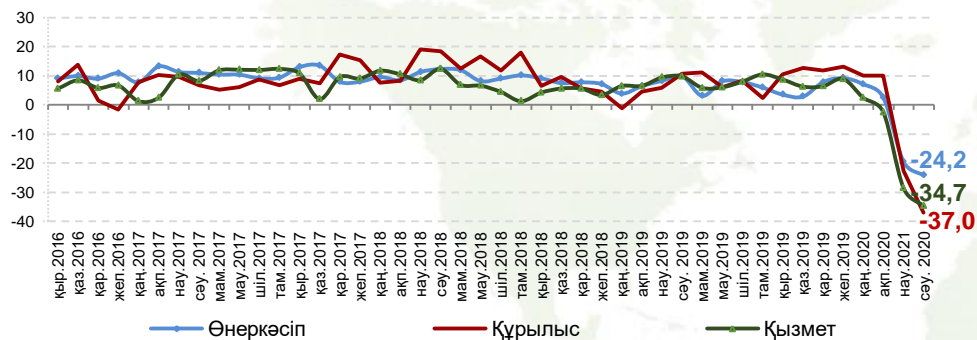
Бизнес-ахуал индексі (БАИ)

Экономика бойынша БАИ

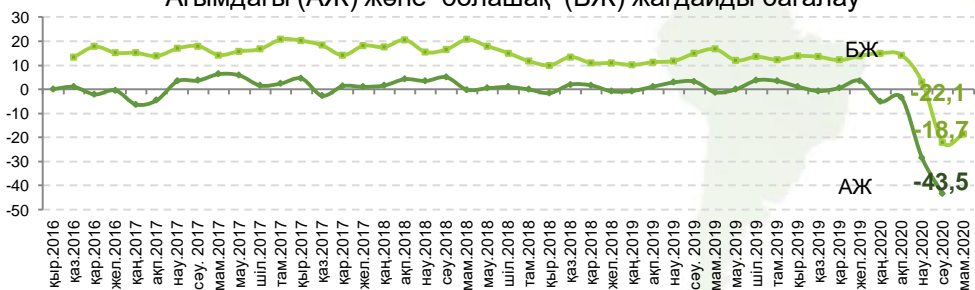
Кәсіпорындарға жүргізілген сауалнамалардың нәтижелері бизнесті жүргізу жағдайларының одан әрі нашарлауын көрсетеді. Бизнес-ахуал индексі (БАИ) 2020 жылдың сәуір айында (-) 31,6 құрады.

Сала бойынша БАИ

БАИ-нің теріс динамикасы барлық салалардағы көрсеткіштердің төмендеуіне байланысты болды. Көрсеткіштің аса төмендеуі құрылыста (-) 37,0, қызмет көрсету саласында (-) 34,7 және өнеркәсіпте (-) 24,2 байқалды.

Ағымдағы (АЖ) және болашақ (БЖ) жағдайды бағалау

2020 жылғы сәуір айында кәсіпорындардың ағымдағы жағдайын бағалауы төмендеп (-)43,5 құрады. Бұл, ең алдымен, құрылыс кәсіпорындарының теріс бағалану сандарының көбеюіне байланысты болды.

Нақты сектордағы кәсіпорындардың 2020 жылдың мамыр айына деген іскер-күтімі сәл жақсарды және (-) 18,7 құрады.

*Бизнес-ахуал индексі ағымдағы айдағы және келесі айдағы күтілетін бизнес жағдайының өзгеруі туралы сұрақтарға берілген оң немесе теріс жауаптардың арасындағы айырмасы ретінде есептеледі. Кәсіпорындар қаржы / несие, инфрақұрылым, құқықтық мәселелер, салық ауыртпалығы, тексерулер, айыппұлдар және т.б. жағдайларды бағалайды.

Әдіснамалық түсініктеме

- ✓ Ақпарат нақты сектор мониторингіне қатысатын кәсіпорындардың ай сайынғы сауалнама нәтижелері бойынша дайындалған;
- ✓ Іскерлік белсенділік индексін есептеу үшін диффузиялық индекс (ДИ) қолданылады. Ол оң жауаптар мен қалыпты жауаптардың жартысының қосындысы ретінде есептеледі. Бұл индекс көрсеткіштің өзгеру динамикасын сипаттайтын жалпы индикатор болып табылады;
- ✓ Диаграммалардағы деректер маусымдық фактордан тазартылған;
- ✓ Бизнес - ахуал индексін есептеу үшін жауаптар балансы қолданылады. Жауаптар балансы ағымдағы айдағы және болашақ айдағы күтілетін бизнес жағдайының өзгерістері жайлы сұрақтарға оң және теріс жауаптар арасындағы айырмашылық.

$$\text{БАИ}^* = \sqrt{(\text{ЖБ}(\text{АЖ}) + 200) * (\text{ЖБ}(\text{БЖ}) + 200)} - 200$$

Где, ЖБ – жауаптар балансы

АЖ – ағымдағы экономикалық жағдай

БЖ – ағымдағы экономикалық жағдай

* *CESifo (Германия) бизнес – ахуалды бағалау әдіснамасына сәйкес*

Ақша – кредит саясаты департаменті
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

